

JAWS[®] för Windows[®]

Snabbstart guide

Version 8

Freedom Scientific BLV Group, LLC
Oktober 2006

PUBLISHED BY

Freedom Scientific

11800 31st Court North

St. Petersburg, Florida 33716-1805

USA

<http://www.FreedomScientific.com>

Informationen i detta dokument kan ändras utan notering. Ingen del i detta dokument får kopieras eller föras vidare i någon form, elektroniskt eller mekaniskt, av någon anledning, utan skriftligt tillstånd från Freedom Scientific.

Copyright © 1993 -2006 Freedom Scientific BLV Group, LLC.

Förbehåller sig alla rättigheter.

JAWS är ett registrerat varumärke från Freedom Scientific BLV Group, LLC i USA och andra länder. Microsoft, Windows 2000, Windows XP Home och Professional är registrerade varumärken från Microsoft Corporation i USA och/eller i andra länder.

Innehållslista

I din JAWS låda, ska följande saker finnas. Om du upptäcker skadade eller saknade saker, kontakta din återförsäljare.

- JAWS® för Windows® program CD
- RealSpeak™ SOLO talsyntes-CD
- Licens-CD
- Snabbstartsguide

Innehållsförteckning

Välkommen till JAWS för Windows	5
Format	5
Systemkrav	6
Installation av JAWS	7
Aktivera JAWS	7
Dongle Licens	9
Nätverkslicens för JAWS	9
Köra JAWS Startguide	10
Installing RealSpeak SOLO Talsynteser	10
FSReader Demo och annat träningsmaterial	10
Starta och använd FS Reader Demo	11
Överför inställningar.....	11
Starta JAWS för första gången	12
Starta JAWS manuellt.....	12
Starta JAWS automatiskt.....	12
Hjälp.....	13
JAWS Utbildningsmaterial	13
JAWS Direkthjälp	14
Teknisk Support.....	14
Tangenter som ger hjälp var du än är.....	14
Nästa steg	16
Nybörjare börjar här.....	16
Läsa skärmbilder och dokument.....	16
Fler läskommandon.....	17
Arbeta med dialogrutor.....	17
Komma igång med Internet	17
Läsa och flytta genom websidor	18
Snabb och enkel navigering	18
Fylla i formulär	18
Visa listor med information	19
Platsmärken.....	19

Kommandon	20
Internet Explorer Kommandon	20
Allmänna	20
Flikhantering snabbkommandon	21
Navigeringstangenter	22
Formulär	23
Tabeller	23
Platsmärken	24
Desktop Kommandon	24
För att läsa text	24
Ändring av hastighet vid löpande läsning eller alternativ löpande läsning	25
När du inte är i löpande läsning	26
Informativa	26
För Markörer	26
I Dialogrutor	27
För Hjälp	27
Diverse	28
För Frames	28
Laptop Kommandon	29
För att läsa text	29
Ändring av hastighet vid löpande läsning eller alternativ löpande läsning	30
När du inte är i löpande läsning	30
Informativa	30
För Markörer	31
I Dialogrutor	31
För Hjälp	32
Diverse	32
För Frames	33
Windows Kommandon	33
Allmänna	33
För Windows och Menyer	33
I Dialogrutor	34
För att läsa text	34
För Redigering Av Text	35
För Windows Utforskare	36

Välkommen till JAWS för Windows

Freedom Scientific har utvecklat en hel uppsättning av skärmläsare och förstoringsprogram, anteckningshjälpmedel, punktdisplayer och andra hjälpmedel för blinda och synskadade datoranvändare. Med våra produkter, kan användare få tillgång till en hel värld av information, utbildning och jobbrelaterade program för att söka på Internet, läsa och skriva e-postmeddelande, arbeta med kalkylark eller få tillgång till informationen i en databas. Vår programvara väljs av blinda och synskadade människor runt om i världen.

Freedom Scientific är bland annat ledande på program utvecklade av blinda för blinda användare. Många av våra utvecklare, personal för teknisk support och säljare använder själv våra produkter. Vi är fast beslutade om att förbli i frontlinjen för tillgänglighetsteknik, för både vår egen utveckling och utvecklingen av individerna med synskador.

JAWS erbjuder en mångsidig skärmläsarfunktion för Windows som ger en stor möjlighet till anpassning genom kraftfulla verktygsprogram.

Format

Om ett kommando kräver att du trycker på tangentbordet, skrivs tangenten som en stor bokstav i fetstil. Om kommandot kräver att du trycker flera tangenter, skrivs alla tangenter i kombinationen med ett plus (+) mellan. Till exempel, Tangenten **ALT+F** kräver att du håller nere **ALT** och trycker på **F**. Det kan också förekomma sekvenser av tangenter. **ALT+F O** betyder att du ska trycka **ALT** och **F** samtidigt, släppa dem, och sedan trycka ett **O**.

Systemkrav

- JAWS 8 stödjer följande 32-bitars versioner av: Windows XP Professional, XP Media Center Edition, XP Home, Vista Ultimate, Enterprise, Business, Home premium, Home Basic eller Windows 2000. Observera att alla dessa utom XP Home, Vista Home Premium och Home Basic kräver en JAWS Pro licens.
- En processor som klarar kraven för operativsystemet och de andra program du vill använda tillsammans med JAWS.
- Tillräckligt med minne för att köra operativsystemet och de program du vill använda med JAWS. Ytterligare minne kommer att förbättra prestandan när JAWS körs.
- JAWS kräver mindre än 200 MB ledigt utrymme på hårddisken för program och inställningsfiler. Ytterligare plats krävs för JAWS utbildningsmaterial, operativsystem, andra program och Windows swap-fil.
- Ett bildskärmskort som klarar en skärmupplösning på minst 800x600 med 16 bitars färger (1024x768 upplösning med 32 bitars färger rekommenderas).
- Om du vill använda talsyntes eller använda utbildningsmaterial, behöver du ett ljudkort kompatibelt med den version av Windows som du använder. Om du väljer att inte använda Eloquence för JAWS, behöver du en annan talsyntes som fungerar med JAWS och/eller en punktdisplay.

Obs: Om du inte har ett ljudkort, kommer JAWS inte att ge talstöd under installationen.

Installation av JAWS

Installationsguiden installerar JAWS på din dator. Den ger dig talstöd under installationen, och om du har en Focus eller PAC Mate punktdisplay kan du även läsa skärmen i punktskrift.

Obs: Du måste vara inloggad på ett konto med administrationsrättigheter för att installera JAWS.

För att installera JAWS på din dator, gör så här:

1. Sätt in din JAWS program CD. När installationsdialogen dyker upp, välj **JAWS Installation**.
2. Du hör ett antal klickande ljud under tiden det talande installationsprogrammet startar. Detta tar ett antal minuter, så ha tålamod.
3. Du får en fråga om "Typisk" eller "Anpassad" installation. Välj "Anpassad" om du vill välja en annan programmap, installera fjärrstyrning klient eller lägga till en talsyntes eller en punktdisplay. Efter du valt typ av installation, följ instruktionerna för att slutföra installationen.
4. När installationen är klar, får du en fråga om du vill lägga till drivrutiner för ytterligare talsynteser och punktdisplayer. Om du väljer "**Ja**", följ instruktionerna du får för att välja den enhet du vill använda.

Aktivera JAWS

"Internet Licens Manager", ILM, låter din aktivera JAWS via en Internetanslutning. Aktiveringsprocessen startas automatiskt när du startar JAWS.

Obs: Om du inte har en Internetanslutning, kan du aktivera JAWS via telefon, fax eller med assistans från en person du litar på och som har tillgång till Internet. För mer information om dessa alternativen, välj **Aktiverings-hjälp** när aktiveringsprocessen startar.

För att aktivera JAWS med hjälp av Internet, gör så här:

1. I dialogrutan **Aktivering**, välj **Starta aktivering**.
2. Läs meddelandet som visas och välj sedan **Fortsätt**. Sätt in Aktiverings CD:n i din CD-spelare och välj **Aktivera med licens-CD**. Du hittar din licens-CD i sidofickan till JAWS program-CD. Om du inte har en Licens-CD, välj **Mata in licensnummer manuellt**.

Obs: Om du redan matat in din licens-CD, frågas du inte om det igen. Fortsätt till steg 3 i aktiveringen.

3. Tryck **TABB** tills du kommer till knappen **Aktivera**, och tryck sedan på **MELLANSLAG**.
4. Använd piltangenterna för att välja **Nu, använd Internet (rekommenderas)** och tryck sedan **ENTER**.
5. Om du använde din Licens-CD, kommer din 20-siffriga licensnyckel att automatiskt fyllas i skrifvältet **Licensnummer**. Om din licensnyckel inte visas, skriv in den själv i skrifvältet. Du hittar ditt licensnummer i svart- och punktskrift på JAWS CD-fordral.
6. Tryck **ENTER** för att fortsätta. Du ombeds ansluta till Internet om du inte redan gjort detta. Du måste ansluta till Internet innan du fortsätter med aktiveringen.
7. Om du inte har registrerat JAWS, får du en uppmaning att göra detta. Att registrera JAWS ger dig tillgång till teknisk support. Välj **Registrera nu** och fyll i registreringsformuläret efter instruktionerna. Du kan välja att registrera senare, men du måste registrera nästa gång du aktiverar JAWS.
8. Efter du gjort din registrering, försöker Internet License Manager att aktivera JAWS. Denna process kan ta några minuter. När aktiveringen är slutförd, välj **Avsluta**.

Obs: Om Internet License Manager inte kan aktivera JAWS, kan du behöva ändra inställningarna på din brandvägg. Läs i Aktiveringshjälpen för mer information.

Dongle Licens

En dongle är en hårdvara som du kan ansluta till en dators parallell- eller USB-port (beroende på typ av dongle). JAWS är licensierat till att köra på den datorn så länge donglen är ansluten. Detta är användbart om du frekvent behöver använda JAWS på många olika datorer och inte vill aktivera programmet på var och en av dem.

När JAWS startar, kontrolleras först om en dongle är ansluten till datorn. Om den är ansluten, använder JAWS informationen för den licensen som finns på donglen för att licensiera JAWS. Om ingen dongle är ansluten, söker JAWS efter licensinformation lagrad på datorn. Du kan använda "Visa Dongleinformation" för att få information om licensen på en dongle som är ansluten till din dator. För att starta detta program, öppna **Start** menyn och välj **Program, JAWS, Verktyg, Visa Dongleinformation**.

Donglen säljs separat eller som ett tillägg till JAWS. Om du vill köpa en, kontakta en försäljare från Freedom Scientific.

Nätverkslicens för JAWS

Om du har en fleranvändar-nätverkslicens, måste systemadministratören använda Licens-CD:n för att skapa en licensserver på en Windows-dator tillgänglig från alla klienter som ska använda JAWS. Administratören aktiverar sedan nätverkslicensen från den dator där licensservern installerats. *Network Authorization Quick Start Guide*, som finns på licens-CD:n, innehåller enkla instruktioner för att installera och konfigurera en licensserver, samt aktivera licensen.

Köra JAWS Startguide

JAWS Startguide är ett användbart verktyg som låter dig ställa in speciella JAWS-parametrar såsom automatiskt uppstart av JAWS eller installera utbildningsmaterial som FSReader, vilket är Freedom Scientifics DAISY-spelare, eller starta andra JAWS objekt och funktioner. Under en ny JAWS installation, dyker Startguiden upp efter du avslutat produktaktiveringen. Du kan även alltid starta den senare från JAWS Hjälpmeny genom att trycka **ALT+H** och välja **Startguide**.

Installing RealSpeak SOLO Talsynteser

I ditt programpaket finns en CD med RealSpeak SOLO SAPI5 talsynteser. Den innehåller många röster på ett flertal språk. För att installera dessa röster, mata in CD:n i datorn CD-spelare. Följ sedan instruktionerna för att välja vilka röster du vill installera och slutför installationen.

FSReader Demo och annat träningsmaterial

JAWS program-CD innehåller grundläggande träningsmaterial i en digitalt dokumentformat som heter DAISY (Digital Accessible Information System). Du kan lyssna till eller läsa träningsmoduler genom att använda FS Reader Demo (en demonstrationsversion av Freedom Scientifics DAISY-spelare) som automatiskt installeras med JAWS. Som standard installeras även minst en DAISY-bok (FS Getting Started).

I JAWS 8.0 och senare versioner finns det två vägar att installera ytterligare träningsmaterial. Den första är att välja dessa objekt genom att använda Startguiden. Du kommer åt Startguiden genom den inledande installationen eller senare genom att i JAWS programfönster trycka **ALT+H** och välja **StartGuide** från JAWS Hjälpmeny.

Den andra vägen är att installera utbildningsmaterialet direkt från JAWS program-CD enligt följande procedur:

9. Sätt in din JAWS program CD.
10. När installationsdialogen dyker upp, välj knappen "**Training Materials**".
11. Kryssa i rutorna före varje DAISY-bok du vill installera.
12. Välj knappen "**Install**".

Starta och använd FS Reader Demo

Gör så här för att starta FSReader Demo från JAWS programfönster:

13. Tryck **ALT+H**, för Hjälpmenyn och välj **Träning** så kommer du till Öppna-dialogen.
14. Välj en DAISY-bok i Öppna-dialogen och välj knappen **Öppna**. Den valda boken öppnas i FSReader.
15. Tryck **Ctrl+P** för att börja läsa boken. Tryck **Ctrl+P** igen för att pausa uppläsningen av boken. För att snabbhoppa framåt 5 sekunder, tryck **PUNKT**. För att snabbspola bakåt 5 sekunder, tryck **KOMMA**.

Obs: Så länge FSReader Demo är igång, skiftar **CTRL+P** mellan pausa och spela. Om du vill skriva ut när FSReader Demo är aktiv, måste du använda programmets utskriftskommando.

16. När du avslutat att läsa boken, tryck **ALT+A, Ö** för att öppna en annan DAISY bok, eller tryck **ALT+A, A** för att stänga boken och avsluta FSReader Demo.

Överför inställningar

Om du har Jaws 5.0 eller senare installerat på din dator, kan du importera dina inställningar. Denna process importerar alla dina inställningsfiler (.jcf), uttalsfiler (.jdf), grafikfiler (.jgf) och röstinställningar från en tidigare version av JAWS. Även nya skriptfiler som inte finns i JAWS importeras. Detta låter dig behålla dina egna inställningar när du uppgraderar till en nyare version.

För att importera dina inställningar, starta JAWS, öppna menyn **Verityg** och välj **Överföringsfunktionen**. För mer information om import av dina inställningar, gå till JAWS Hjälp.

Starta JAWS för första gången

Du kan ställa in JAWS till att starta automatiskt när din dator startar, eller kan du starta JAWS manuellt.

Starta JAWS manuellt

När du installerar JAWS för Windows, läggs en genväg till JAWS på ditt skrivbord och på din startmeny. För att starta JAWS, gör så här:

- Markera genvägen på skrivbordet och tryck **ENTER**.
- Öppna **Start** menyn, välj **Program** eller **Alla program**, öppna JAWS programgrupp och välj JAWS genväg.

Starta JAWS automatiskt

Att ställa in JAWS på att starta automatiskt när du startar Windows är användbar för dom som har behov av tal- och/eller punktstöd direkt. Med detta val startar JAWS före andra program när Windows startar. Gör så här om du vill att JAWS ska starta automatiskt:

1. Starta JAWS manuellt.
2. Tryck **NUM 0+J** för att gå till JAWS fönster.
3. I menyn **Inställningar** välj **Basinställningar**.
4. Tryck **ALT+A** för att välja kryssrutan **Starta JAWS automatiskt**.
5. Behåll ändringen och stäng dialogrutan med **ENTER**.

Freedom Scientific erbjuder flera vägar till hjälp med att använda JAWS. Med så många alternativ ska du inte ha några problem att hitta den metod som passar dig.

JAWS Utbildningsmaterial

JAWS grundutbildning och annat utbildningsmaterial finns i DAISY-format på din JAWS program CD. Du kan även ladda ner utbildningsmaterial genom att använda funktionen Automatisk Uppdatering. Du kan lyssna på och läsa utbildningsmodulerna genom att använda FSReader Demoläsare för DAISY som följer med JAWS. För att starta FSReader Demo, gå till **Hjälp**menyn och välj **Träning**. För mer information om att använda FSReader, välj DAISY-boken "FSReaderGettingStarted" och tryck **ENTER**.

Utbildningsmaterialet är installerat i mappen C:\Program\Freedom Scientific\Training\JAWS\Sve. JAWS grundutbildning ger dig den bästa möjliga starten på vägen till att hantera Windows med JAWS. Materialet tar dig fram från att starta JAWS till att arbeta i Windowsmiljön. Modulerna innehåller konkreta exempel på vad du kommer att höra när du genomför olika Windows och JAWS operationer. Alla användare uppmanas att utnyttja denna träning. När du har JAWS igång, bör du lyssna på alla modulerna samtidigt som du utför operationerna i dem.

Fler utbildningsmoduler finns tillgängliga på <http://www.FreedomScientific.com> på sidan Training i både .mp3 och textformat.

JAWS Direkthjälp

Att använda JAWS Hjälpsystem är snabbt och enkelt. För att starta JAWS hjälp, tryck **NUM 0+J** för att komma till JAWS fönster, öppna **Hjälp**meny och välj **JAWS Hjälp**.

När du först öppnar JAWS Hjälp, kommer du till innehållsförteckningen i vänster sida av det delade fönstret. Innehållsförteckningen består av ett antal böcker och sidor. Böcker är kategorier som innehåller sidor. Sidor är avsnitt med information. Använd **PIL UPP** och **NER** för att flytta genom innehållsförteckningen. Använd **PIL HÖGER** för att öppna en bok och **PIL VÄNSTER** för att stänga en bok. Tryck **ENTER** på en sida för att visa texten i högra delen av fönstret, och tryck sedan **F6** för att flytta till texten. Tryck **F6** igen för att återgår till Innehållsförteckningen, eller tryck **ALT+C** för att komma till Innehållsförteckningen från var du än är i hjälpsystemet.

Använd **CTRL+TABB** för att komma till de andra flikarna i hjälpsystemet: Index, Sök och Ordlista.

Du kan trycka **F1** i nästan alla Windows-program för att öppna hjälpen för det programmet. Detta gäller även i JAWS fönster och i JAWS hjälpprogram som Inställningsprogrammet och Tangentbordsprogrammet.

Teknisk Support

Du kan skicka e-post till teknisk support på jaws@freedomscientific.se. När du kontaktar supporten, bör du ha ditt serienummer för JAWS tillgängligt. För att läsa ditt serienummer för JAWS, gå till JAWS fönster och tryck **NUM 0+PAGE DOWN** för att läsa statusraden. Du kan även läsa ditt licensnummer i svart- och punktskrift på JAWS Cd-fodral.

Tangenter som ger hjälp var du än är

JAWS miljökänsliga hjälp ger dig information om hur du använder olika dialogrutors val, knappar och andra kontroller. För att aktivera denna funktion, flytta till den kontroll du vill ha hjälp med och tryck **NUM 0+F1**. Detta är ett snabbt sätt att få specifik hjälp för det program du använder. Hjälp med snabbtangenter ger dig en snabb tillgång till tillgängliga JAWS tangenter som kan vara användbara. Den utgår från det program du använder så den ger dig rätt hjälp utifrån vad du gör för stunden. För att aktivera hjälp med snabbtangenter, tryck **NUM 0+H**.

Många vanliga program har en ytterligare hjälpfunktion. Tryck **NUM 0+F1** två gånger i snabb följd så öppnas en JAWS-hjälp för det program du just nu använder. Denna innehåller normalt en introduktion till programmet, JAWS kommandon, starttips och användbara tips.

När du lär dig kommandon, är JAWS tangentbordshjälp användbart. Det ger dig information om tangentkombinationer oavsett vilket program du arbetar i. För att aktivera JAWS tangentbordshjälp, tryck **NUM 0+1**.

JAWS säger "Tangentbordshjälp på" Tryck sedan vilken tangentkombination du vill, för att få beskrivningen av det kommandot. För att få ännu utförligare beskrivning av kommandot håller du ner den första tangenten i kombinationen och trycker den sista två gånger i snabb följd. Om kommandot endast innehåller en tangent, tryck denna två gånger i snabb följd. Till exempel för att få hjälp om kommandot Löpande läsning, håll inne **NUM 0** och tryck två gånger på **PIL NER**. När tangentbordshjälp är aktiverad, har tangenttryckningarna ingen direkt funktion. Tryck **NUM 0+1** en gång till för att slå av tangentbordshjälp. Den sista tangentkombinationen som ger hjälp är **NUM 0+W** som ger hjälp med en del ofta använda Windowskommandon.

Nybörjare börjar här

Om du använder JAWS för första gången, gå till avsnittet Nybörjare börjar här i JAWS onlinehjälp. Tryck **NUM 0+J** för att göra JAWS till aktivt fönster, öppna **Hjälp**menyn och välj **JAWS Hjäl**p. Den andra boken i Innehållsförteckningen heter "Nybörjare börjar här". Läs innehållet i den boken för att lära dig vilka finesser som hjälper dig att börja använda JAWS på bara några få minuter.

Läsa skärmbilder och dokument

Du kan komma åt många läsfunktioner i JAWS genom att använda det numeriska tangentbordet (**NUM**) som finns längst till höger på de flesta tangentbord. JAWS använder **NUM 0** tangenten nederst till vänster på **NUM** tangentbordet i kombination med de andra tangenterna i denna del för att styra vad JAWS kommer att läsa.

För att starta JAWS läsning av fönstret, tryck kombinationen **NUM 0+PIL NER**. Detta är kommandot för löpande läsning. Under tiden löpande läsning pågår, kan du tryck **VÄNSTER** eller **HÖGER PIL** för att hoppa bakåt eller framåt genom texten. Du kan även trycka **PAGE UP** eller **PAGE DOWN** för att öka eller minska talhastigheten. För att stoppa uppläsningen, tryck på **CTRL**.

Tips: JAWS kan automatiskt byta till en mera naturtrogen röst vid läsning med kommandot för löpande läsning. För att välja vilken talsyntes du vill använda, öppna **Verkt**ygsmenyn och välj **Inställningsprogrammet**. Öppna sedan **Inställningsmenyn** och välj **Talsyntes**.

Här kommer fler kommandon som använder det numeriska tangentbordet:

- **NUM 5** – Läs tecken
- **NUM 0+NUM 5** – Läs ord
- **NUM 0+NUM 5 dubbeltryck**- Bokstavera ord
- **NUM 0+PIL VÄNSTER (NUM 4)** – Läs föregående ord
- **NUM 0+PIL HÖGER (NUM 6)** – Läs nästa ord
- **NUM 0+PIL UPP (NUM 8)** – Läs rad
- **NUM 0+HOME (NUM 7)** – Läs till markör

- **NUM 0+PAGE UP (NUM 9)** – Läs från markör
- **NUM 0+PAGE DOWN (NUM 3)** – Läs nedersta raden i fönstret
- **NUM 0+END (NUM 1)** – Läs översta raden i fönstret

Fler läskommandon

Det finns fler kommandon än de vi nyss listade. Du kan använda **PIL VÄNSTER** och **HÖGER** för att flytta till och läsa föregående eller nästa tecken. **PIL UPP** och **NER** flyttar till och läser föregående och nästa rad. Håll inne **ALT** och tryck **PIL UPP** eller **NER** för att flytta genom ett dokument mening för mening. På samma sätt, håll **CTRL** inne och använd **PIL UPP** och **NER** för att flytta genom dokumentet stycke för stycke.

Arbeta med dialogrutor

Dialogrutor visar information och låter dig påverka Windows program. För att flytta genom olika alternativ i en dialogruta, tryck **TABB** eller **SKIFT+TABB**. Om dialogrutan är indelad i flikar, kan du använda **CTRL+TABB** för att flytta mellan flikarna. Tryck **NUM 0+TABB** för att höra beskrivningen för det aktuella alternativet.

Komma igång med Internet

Vi rekommenderar att du använder Microsoft Internet Explorer 6 eller senare med JAWS. JAWS använder tekniska funktioner som endast är tillgängliga i denna web-läsare.

Internet Explorer låter dig visa sidor på Internet och kommunicera med andra människor på många olika sätt.

JAWS använder den Virtuella markören på Internetsidor, vilket låter dig läsa som om du var i ett dokument i en ordbehandlare.

Den virtuella markören är också tillgänglig i andra program, som HTML-baserade hjälpsystem, PDF-filer och e-post i HTML-format. Många av finesserna vi diskuterar i detta avsnitt är även tillgängliga på andra ställen där den Virtuella markören används. För specifik information om vilka funktioner som är tillgängliga, läs JAWS hjälpsnitt för det program du använder.

Läsa och flytta genom websidor

När du öppnar Internet Explorer kommer du till din startsida. Om du inte har angett en startsida, kan du välja att öppna en websida i menyerna **Favoriter** och **Bokmärke**, eller tryck **CTRL+O** för att välja **Öppna** och skriv in adressen till sidan du vill till. När du valt en sida, laddas sidan hem och JAWS berättar hur många frames, länkar, rubriker och formulärfält det finns och börjar sedan läsa texten på sidan. För att flytta genom sidan, använd JAWS vanliga läskommandon.

Obs: Om du börjar läsa innan sidan är helt nerladdad, kommer en del av sidan inte att finnas tillgänglig.

JAWS säger "länk" när de kommer en länk till ett annat dokument eller annan plats på sidan. För att följa en länk, tryck **ENTER** när du är på länken. För att gå tillbaka till föregående sida, tryck **ALT+PIL VÄNSTER** eller **BACKSTEG**. För att flytta framåt en sida efter du har flyttat bakåt, tryck **ALT+PIL HÖGER**.

JAWS berättar när ett HTML-element (som en text eller en bild) har ett "Vid mus över" attribut. Detta attribut gör att något händer när muspekaren flyttas över elementet. När du flyttar till ett element med detta attribut, tryck **CTRL+NUM 0+ENTER** för att simulera effekten av att flytta muspekaren över det. JAWS kommer att berätta om någon del av skärmen förändras.

Snabb och enkel navigering

JAWS har kommandon som är enkla att både använda och komma ihåg för att flytta genom websidor. Du kan trycka på ett enda tecken på ditt tangentbord för att flytta till ett objekt. Till exempel kan du trycka **T** för tabell, **F** för formulärfält, **V** för besökt (visited) länk, **H** för rubrik (heading) och så vidare. Om du kombinerar med **SKIFT** flyttar du till föregående element av den typen.

För en komplett lista med dessa kommandon, gå till *Internet Explorer Kommandon* på sidan 20.

Fylla i formulär

JAWS låter dig enkelt arbeta med formulär på Internet. Tryck **F** för att hoppa till nästa formulärfält på sidan. Tryck **ENTER** för att aktivera formulärläget. Tryck **TABB** för att flytta mellan formulärfälten när du är i formulärläget. Skriv i skrifvfält, kryssa i kryssrutor och välj objekt i listor och kombinationsrutor. Tryck **NUM PLUS** för att lämna formulärläget.

Visa listor med information

JAWS kan skapa listor med frames, länkar, rubriker eller formulärfält på en websida så att du snabbt kan hitta det du söker. Tryck **NUM 0+F9** för att visa en lista med frames på aktuell sida. Tryck **NUM 0+F9** för att visa en lista med frames på aktuell sida. Tryck **NUM 0+F6** för att visa en lista med rubriker på aktuell sida. Tryck **NUM 0+F5** för att visa en lista med formulärfält på aktuell sida. Använd piltangenterna för att välja ett objekt i listan och tryck **ENTER** för att flytta till det.

Du kan även hålla inne **CTRL+NUM 0** och trycka någon av navigeringstangenterna för att visa en lista med dessa element på aktuell sida. Du kan sedan använda piltangenterna för att välja ett objekt i listan och trycka **ENTER** för att flytta till det. Till exempel, för att få en lista med kryssrutor på aktuell sida, tryck **CTRL+NUM 0+C**.

Tips: Tryck **NUM 0+F3** så kan du välja att visa valfri lista med information som är tillgängliga för websidor.

Platsmärken

Platsmärken låter dig navigera snabbt och enkelt till ofta använda delar av dina favoritsidor på Internet eller i HTML-dokument. Du kan använda Platsmärken för att hoppa mellan olika delar av en sida, markera viktiga avsnitt i ett HTML-dokument eller indikera de viktigaste formulärfälten. Till exempel, kan du använda Platsmärken för att flytta till önskade fält i ett komplicerat formulär eller speciella avsnitt i ett långt HTML-dokument. Tryck **K** för att flytta till nästa Platsmärke, eller **SKIFT+K** för att flytta till föregående Platsmärke. Tryck **CTRL+K** för att sätta ett tillfälligt Platsmärke. För att läsa ett specifikt Platsmärke, tryck **CTRL+SKIFT+1** till **0**. Tryck samma tangent två gånger i snabb följd för att flytta till Platsmärket. Till exempel, för att läsa texten vid det femte Platsmärket, tryck **CTRL+SKIFT+5**. För att flytta till det femte Platsmärket, tryck **CTRL+SKIFT+5** två gånger i snabb följd.

Tryck **CTRL+SKIFT+K** för att visa en lista med Platsmärken på aktuell sida. Använd **PIL UPP** och **NER** för att välja ett Platsmärke i listan och tryck **ENTER** för att flytta den Virtuella markören till Platsmärkets position på sidan.

Internet Explorer Kommandon

Allmänna

Bakåt en sida	ALT+PIL VÄNSTER
Läs adressfältet	NUM 0+A
Nästa länk	TABB
Föregående länk	SKIFT+TABB
Öppna/Följ länk	ENTER
Lista med frames	NUM 0+F9
Lista med länkar	NUM 0+F7
Lista med rubriker	NUM 0+F6
Individuella Webinställningar	SKIFT+NUM 0+V
Virtuella HTML-funktioner	NUM 0+F3
Aktivera "Mus över"	CTRL+NUM 0+ENTER
Flytta till nästa klickbara element	STRECK
Flytta till föregående klickbara element	SKIFT+STRECK
Välj ett klickbart element	NUM 0+CTRL+STRECK
Flytta till nästa VidMusÖver-element	Ö
Flytta till föregående VidMusÖver-element	SKIFT+Ö
Välj ett VidMusÖver-element	NUM 0+CTRL+Ö

JAWS Sök nästa och föregående (endast IE)

F3 och SKIFT+F3

Lägg till Anpassad etikett

CTRL+NUM 0+TABB

Flikhantering snabbkommandon

Öppna en ny flik

CTRL+T

Öppna en ny flik från adressfältet

ALT+ENTER (i adressfältet)

Öppna en ny flik från sökfältet

ALT+ENTER (i adressfältet)

Visa en lista med öppna flikar

CTRL+SKIFT+Q

Skifta till snabbflikar (miniatyrer vy)

CTRL+Q

Hoppa till nästa flik

CTRL+TABB

Hoppa till föregående flik

CTRL+SKIFT+TABB

Hoppa till ett speciellt fliknummer

CTRL+n, där n är en siffra från 1 till 8

Hoppa till sista flik

CTRL+9

Stäng aktuell flik

CTRL+W

Stäng alla flikar

ALT+F4

Stäng alla andra flikar

CTRL+ALT+F4

Öppna länkar i en ny flik i bakgrunden

CTRL+ENTER

Öppna länkar i en ny flik i förgrunden

CTRL+SKIFT+ENTER

Navigeringstangenter

Tips: Om du håller **SKIFT** inne när du trycker på någon av de följande Navigeringstangenterna, flyttar du till föregående förekomst av det elementet. Om du håller **CTRL+NUM 0** inne när du trycker på tangenter med en asterisk (*), visar JAWS en lista med dessa element på sidan.

Nästa Ankare	A*
Nästa Knapp (Button)	B*
Nästa Kombinationsruta (Combo Box)	C*
Nästa annorlunda element (Different)	D
Nästa Skrivfält (Edit box)	E*
Nästa Formulärkontroll	F
Nästa Grafik	G*
Nästa Rubrik (Heading)	H
Nästa objekt i en lista (Item)	I
Hoppa till rad (Jump)	J
Nästa Platsmärke	K
Nästa Lista	L*
Nästa Frame	M
Hoppa över länkar	N
Nästa Objekt-etikett	O
Nästa Stycke (Paragraph)	P*
Nästa Citat (Quote)	Q*
Nästa Radioknapp	R*
Nästa Element av Samma sort	S

Nästa Tabell	T*
Nästa Obesökta Länk (Unvisited)	U
Nästa besökta länk (Visited)	V
Nästa Kryssruta	X*
Nästa Avsnitt	Z*
Föregående Element	SKIFT+KOMMA
Nästa Element	SKIFT+PUNKT

Formulär

Aktivera Formulärläge	ENTER
Lämna Formulärläge	NUM PLUS
Lista med Formulärfält	NUM 0+F5

Tabeller

Nästa rad	WINDOWS+PIL NER
Föregående rad	WINDOWS+PIL UPP
Läs rad	WINDOWS+KOMMA
Läs kolumn	WINDOWS+PUNKT
Nästa cell i raden	ALT+CTRL+PIL HÖGER
Föregående cell i raden	ALT+CTRL+PIL VÄNSTER
Cell under i kolumnen	ALT+CTRL+PIL NER
Cell över i kolumnen	ALT+CTRL+PIL UPP
Flytta till tabellcell	CTRL+J
Återgå till föregående cell	CTRL+SKIFT+J
Välj Tabell	F8

Platsmärken

Lista med Platsmärken	CTRL+SKIFT+K
Tillfälligt Platsmärke	CTRL+K
Flytta till nästa eller föregående Platsmärke	K eller SKIFT+K
Läs text vid Platsmärke 1-0	CTRL+SKIFT+siffra 1-0
Flytta till Platsmärke 1-0	CTRL+SKIFT+siffra två gånger i snabb följd

Obs: JAWS Hjälpsystem innehåller detaljerad information om att använda Internet Explorer. När du är i webläsaren, håll **NUM 0** inne och tryck **F1** två gånger i snabb följd. När JAWS hjälp är öppen, tryck **F6** för att flytta till fönstret med hjälpavsnitt.

Desktop Kommandon

För att läsa text

Läs Tecken	NUM 5
Läs Tecken Fonetiskt	Dubbeltryckning NUM 5
Säg Föregående Tecken	PIL VÄNSTER (NUM 4)
Läs Nästa Tecken	PIL HÖGER (NUM 6)
Läs Ord	NUM 0+NUM 5
Bokstavera Ord	Dubbeltryckning NUM 0+NUM 5
Läs Föregående Ord	NUM 0+PIL VÄNSTER (NUM 4)
Läs Nästa Ord	NUM 0+PIL HÖGER (NUM 6)
Läs Rad	NUM 0+PIL UPP (NUM 8)
Bokstavera Rad	Dubbeltryckning NUM 0+PIL UPP (NUM 8)
Läs Föregående Rad	PIL UPP (NUM 8)
Läs Nästa Rad	PIL NER (NUM 2)

Läs Mening	ALT+NUM 5
Läs Föregående Mening	ALT+PIL UPP (NUM 8)
Läs Nästa Mening	ALT+PIL NER (NUM 2)
Läs Stycke	CTRL+NUM 5
Läs Föregående Stycke	CTRL+PIL UPP (NUM 8)
Läs Nästa Stycke	CTRL+PIL NER (NUM 2)
Läs till Markör	NUM 0+HOME (NUM 7)
Läs från Markör	NUM 0+PAGE UP (NUM 9)
Löpande läsning (med eller utan SAPI5-röst aktiverad)	NUM 0+PIL NER (NUM 2)
Alternativ Löpande läsning (Använder Eloquence när SAPI5-röst är aktiverad)	ALT+NUM 0+PIL NER (NUM 2)
Backa under Löpande Läsning	PIL VÄNSTER (NUM 4)
Framåt under Löpande Läsning	PIL HÖGER (NUM 6)
Säg Färg	NUM 0+5 på siffraden
Säg Typsnitt (Font)	NUM 0+F
Starta Skumläsning	CTRL+NUM 0+PIL NER (NUM 2)
Ändra Inställning för Skumläsning	CTRL+SKIFT+NUM 0+PIL NER (NUM 2)
Visa Skumläsning Sammanfattning	NUM 0+WINDOWS+PIL NER (NUM 2)

Ändring av hastighet vid löpande läsning eller alternativ löpande läsning

Öka Talhastighet	PAGE UP (NUM 9)
Minska Talhastighet	PAGE DOWN (NUM 3)

När du inte är i löpande läsning

Öka Talhastighet	ALT+CTRL+PAGE UP (NUM 9)
Minska Talhastighet	ALT+CTRL+PAGE DOWN (NUM 3)
Återgå till Normala röstinställningar	NUM 0+ESC

Informativa

Avbryt Läsning	CTRL
Läs Fönstertitel	NUM 0+T
Läs Fönstrets Namn och Text	NUM 0+TABB
JAWS Sök (Find)	CTRL+NUM 0+F
JAWS Sök Nästa	NUM 0+F3
JAWS Sök Föregående	NUM 0+SKIFT+F3
Läs Översta Raden i Fönstret	NUM 0+END
Läs Nedersta Raden i Fönstret	NUM 0+PAGE DOWN
Läs Markerad Text	NUM 0+SKIFT+PIL NER (NUM 2)
Programmets Version	CTRL+NUM 0+V

För Markörer

PC Markör	NUM PLUS
JAWS Markör	NUM MINUS
Dra PC Markör till JAWS Markör	NUM 0+NUM PLUS

Dra JAWS Markör till PC Markör	NUM 0+NUM MINUS
Vänster Musklik	NUM /
Höger Musknapp	NUM *
Dra och Släpp	CTRL+NUM 0+NUM /
Begränsa Jaws Markör (Restrict)	NUM 0+R

I Dialogrutor

Läs Förvald knapp i Dialogrutan	NUM 0+E
Läs Fönstret från Början till Slut	NUM 0+B
Läs Ord i Sammanhang (Context)	NUM 0+C
Läs Aktuell Kontrolls Snabbtangenter	SKIFT+NUM 5
Öppna Kombinationsruta	ALT+PIL NER (NUM 2)
Stäng Kombinationsruta	ALT+PIL UPP (NUM 8)
Notera Förloppsindikators Status	NUM 0+TABB

För Hjäl

Aktuell Hjäl	NUM 0+F1
Tangentbordshjäl	NUM 0+1
JAWS Hjäl för Programmet	Dubbeltryckning NUM 0+F1
Hjäl med Snabbtangenter	NUM 0+H
Hjäl med Windowstangenter	NUM 0+W

Diverse

JAWS Fönster	NUM 0+J
Uppdatera Skärm	NUM 0+ESC
Ändra JAWS Inställningar	NUM 0+V
Kör JAWS Hjälpprogram	NUM 0+F2
Avsluta JAWS	NUM 0+F4
Fönsterlista	NUM 0+F10
Välj en Ikon i Systemfältet	NUM 0+F11
Säg Systemtiden	NUM 0+F12
Namnge Grafik	NUM 0+G
Automatisk Grafik Namngivning	CTRL+NUM 0+G
Släpp igenom Nästa	NUM 0+3 på siffraden
Virtuellt Fönster (Window)	CTRL+NUM 0+W
Välj Schema	ALT+NUM 0+S
Välj Språk	CTRL+WINDOWS+L
Välj Talsyntes	CTRL+NUM 0+S
Läs Kolumn 1 till 10 i en Listvy	CTRL+NUM 0+1 till 0
Kopiera Markerad Text till FS Klippbok (Copy)	WINDOWS+C

För Frames

Sätt övre vänster hörn	CTRL+SKIFT+Å
Sätt nedre höger hörn	CTRL+SKIFT+” (höger om Å)
Skapa Frame efter fönstret	Dubbeltryckning CTRL+SKIFT+Å

Laptop Kommandon

För att läsa text

Läs Tecken	CAPS LOCK+KOMMA
Läs Tecken Fonetiskt	Dubbeltryckning CAPS LOCK+KOMMA
Säg Föregående Tecken	CAPS LOCK+M
Läs Nästa Tecken	CAPS LOCK+PUNKT
Läs Ord	CAPS LOCK+K
Bokstavera Ord	Dubbeltryckning CAPS LOCK+K
Läs Föregående Ord	CAPS LOCK+J
Läs Nästa Ord	CAPS LOCK+L
Läs Rad	CAPS LOCK+I
Bokstavera Rad	Dubbeltryckning CAPS LOCK+PIL UPP
Läs Föregående Rad	CAPS LOCK+U
Läs Nästa Rad	CAPS LOCK+O
Läs Mening	CAPS LOCK+H
Läs Föregående Mening	CAPS LOCK+Y
Läs Nästa Mening	CAPS LOCK+N
Läs Stycke	CAPS LOCK+CTRL+I
Läs Föregående Stycke	CAPS LOCK+CTRL+U
Läs Nästa Stycke	CAPS LOCK+CTRL+O
Läs till Markör	CAPS LOCK+SKIFT+J
Läs från Markör	CAPS LOCK+SKIFT+L

Löpande läsning (med eller utan SAPI5-röst aktiverad)	CAPS LOCK+A
Alternativ Löpande läsning (Använder Eloquence när SAPI5-röst är aktiverad)	ALT+CAPS LOCK+A
Backa under Löpande Läsning	PIL VÄNSTER
Framåt under Löpande Läsning	PIL HÖGER
Säg Färg	CAPS LOCK+5
Säg Typsnitt (Font)	CAPS LOCK+F
Starta Skumläsning	CAPS LOCK+CTRL+PIL NER
Ändra Inställning för Skumläsning	CAPS LOCK+CTRL+SKIFT+PIL NER
Visa Skumläsning Sammanfattning	CAPS LOCK+WINDOWS +PIL NER

Ändring av hastighet vid löpande läsning eller alternativ löpande läsning

Öka Talhastighet	PAGE UP
Minska Talhastighet	PAGE DOWN

När du inte är i löpande läsning

Öka Talhastighet	ALT+CTRL+PAGE UP
Minska Talhastighet	ALT+CTRL+PAGE DOWN
Återgå till Normala röstinställningar	CAPS LOCK+ESC

Informativa

Avbryt Läsning	CTRL
----------------	------

Läs Fönstertitel	CAPS LOCK+T
Läs Fönstrets Namn och Text	CAPS LOCK+TABB
JAWS Sök (Find)	CAPS LOCK+ CTRL+F
JAWS Sök Nästa	CAPS LOCK+F3
JAWS Sök Föregående	CAPS LOCK+SKIFT+F3
Läs Översta Raden i Fönstret	CAPS LOCK+SKIFT+Y
Läs Nedersta Raden i Fönstret	CAPS LOCK+SKIFT+N
Läs Markerad Text	CAPS LOCK+SKIFT+A
Programmets Version	CAPS LOCK+CTRL+V

För Markörer

PC Markör	CAPS LOCK+Ö
JAWS Markör	CAPS LOCK+P
Dra PC Markör till JAWS Markör	CAPS LOCK+Ä
Dra JAWS Markör till PC Markör	CAPS LOCK+Å
Vänster Musklik	CAPS LOCK+8
Höger Musknapp	CAPS LOCK+9
Vänster Musknapp Lås	CTRL+8
Dra och Släpp	CAPS LOCK+CTRL+8
Begränsa Jaws Markör (Restrict)	CAPS LOCK+R

I Dialogrutor

Läs Förvald knapp i Dialogrutan	CAPS LOCK+E
Läs Fönster i Tabbordning	CAPS LOCK+B
	CAPS LOCK+C

Läs Ord i Sammanhang
(Context)

Läs Aktuell Kontrolls
Snabbtangentent

CAPS LOCK+SKIFT+KOMMA

Öppna Kombinationsruta

ALT+PIL NER

Stäng Kombinationsruta

ALT+PIL UPP

Notera Förloppsindikators
Status

CAPS LOCK+TABB

För Hjäl

Aktuell Hjäl

CAPS LOCK+F1

Tangentbordshjäl

CAPS LOCK+1

JAWS Hjäl för Programmet

Dubbeltryckning CAPS
LOCK+F1

Hjäl med Snabbtangenter

INSERT+H

Hjäl med Windowstangenter

CAPS LOCK+W

Diverse

JAWS Fönster

INSERT+J

Uppdatera Skärm

CAPS LOCK+ESC

Ändra JAWS Inställningar

CAPS LOCK+V

Kör JAWS Hjälprogram

CAPS LOCK+F2

Avsluta JAWS

CAPS LOCK+F4

Fönsterlista

CAPS LOCK+F10

Välj en Ikon i Systemfältet

CAPS LOCK+F11

Säg Systemtiden

CAPS LOCK+F12

Namnge Grafik

CAPS LOCK+G

Automatisk Grafik Namngivning

CAPS LOCK+CTRL+G

Släpp Igenom Nästa CAPS LOCK+3

Läs Kolumn 1 till 10 i en Listvy INSERT+1 till 0

Kopiera Markerad Text till FS
Klippbok (Copy) WINDOWS+C

För Frames

Sätt övre vänster hörn CTRL+SKIFT+Å

Sätt nedre höger hörn CTRL+SKIFT+” (höger om Å)

Skapa Frame efter fönstret
Dubbeltryckning
CTRL+SKIFT+Å

Windows Kommandon

Allmänna

Hjälp F1

Öppna Startmenyn WINDOWS eller CTRL+ESC

Starta Utforskaren WINDOWS+E

Öppna Dialogen Kör WINDOWS+R

Sök Fil eller Mapp från
Skrivbordet F3

Minimera Alla Program WINDOWS+M

Skifta mellan öppna program ALT+TABB

Stäng aktuellt program ALT+F4

För Windows och Meny

Öppna menyn för
programkontroll ALT+MELLANSLAG

Flytta till aktuellt programs
menyrad ALT

Välj ett menyalternativ	ENTER
Flytta mellan menyer	ALT, PILTANGENTER
Avbryt eller stäng en meny	ESC
Avbryt och stäng en öppen meny	ALT
Öppna menyn för fönsterkontroll	ALT+STRECK (-)
Stäng ett underfönster	CTRL+F4
Öppna Snabbmenyn	SNABBMENY eller SKIFT+F10

I Dialogrutor

Flytta mellan dialogens kontroller	TABB
Flytta bakåt mellan dialogens kontroller	SKIFT+TABB
Flytta till annan flik	CTRL+TABB
Flytta andra hållet mellan flikar	CTRL+SKIFT+TABB
Markera eller avmarkera i lista	MELLANSLAG eller CTRL+MELLANSLAG
Kryssa i och ur kryssruta	MELLANSLAG

För att läsa text

Flytta ett tecken vänster	PIL VÄNSTER (NUM 4)
Flytta ett tecken höger	PIL HÖGER (NUM 6)
Flytta ett ord vänster	CTRL+PIL VÄNSTER (NUM 4)
Flytta ett ord höger	CTRL+PIL HÖGER (NUM 6)
Flytta till början av raden	HOME
Flytta till slutet av raden	END

Flytta ett stycke upp	CTRL+PIL UPP (NUM 8)
Flytta ett stycke ner	CTRL+PIL NER (NUM 2)
Rulla upp en skärm	PAGE UP (NUM 9)
Rulla ner en skärm	PAGE DOWN (NUM 3)
Flytta till början	CTRL+HOME
Flytta till slutet	CTRL+END

För Redigering Av Text

Kopiera	CTRL+C
Klipp ut	CTRL+X
Klistra in	CTRL+V
Ångra	CTRL+Z
Radera aktuellt tecken	DELETE
Ta bort föregående tecken	BACKSTEG
Markera ett tecken vänster	SKIFT+PIL VÄNSTER
Markera ett tecken höger	SKIFT+PIL HÖGER
Markera ett ord vänster	CTRL+SKIFT+PIL VÄNSTER
Markera ett ord höger	CTRL+SKIFT+PIL HÖGER
Markera till början av raden	SKIFT+HOME
Markera till slutet av raden	SKIFT+END
Markera till början	CTRL+SKIFT+HOME
Markera till slutet	CTRL+SKIFT+END
Markera allt	CTRL+A

För Windows Utforskare

Ta bort filer	DELETE
Byt namn på fil eller mapp	F2
Öppna Egenskaper för vald fil eller mapp	ALT+ENTER
Uppdatera fönstret	F5
Byt mellan delfönster	TABB och SKIFT+TABB
Upp en nivå	BACKSTEG